

**ZGŁOSZENIE
ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM**

***ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw
(numer z wykazu prac Rady Ministrów UD105).***

A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM

1. Nazwa/imię i nazwisko**

Imperial Tobacco Polska S.A.

2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania**

Jankowice, ul. Przemysłowa 1, 62-080 Tarnowo Podgórne

3. Adres do korespondencji i adres e-mail:

Jankowice, ul. Przemysłowa 1, 62-080 Tarnowo Podgórne
e-mail:

**B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU
WYMIENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM**

Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1.	<i>Bojan Stoevski</i> Członek Zarządu	
2.	<i>Tomasz Włodarczak</i> Prokurent	

**C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM
INTERESU BĘDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY**

W imieniu Imperial Tobacco Polska S.A., zgłaszamy zainteresowanie pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (numer z wykazu prac Rady Ministrów UD105).

Przedmiotem ochrony jest interes Imperial Tobacco Polska S.A., który jest częścią międzynarodowego koncernu Imperial Brands z siedzibą w Bristolu. Firma jest jednym z wiodących producentów wyrobów tytoniowych i nikotynowych w Polsce, jak i na świecie, zatem proponowane zapisy ustawy w szczególnym zakresie wpływają na prowadzone przez naszą firmę działania biznesowe. Ponadto, przedstawiona propozycja będzie miała negatywne oddziaływanie na nasze dwa kluczowe i strategiczne zakłady produkcyjne usytuowane w Polsce – w Tarnowie Podgórnym pod Poznaniem oraz w Radomiu.

Biorąc uwagę powyższe, pragniemy przedstawić nasze stanowisko:

1. Propozycja wzrostu stawek podatku akcyzowego od tradycyjnych wyrobów tradycyjnych

Proponowana rewizja tzw. mapy drogowej podwyżek podatku akcyzowego na lata

2023-2027 spowoduje szok cenowy dla konsumentów w 2025 roku, załamanie legalnej sprzedaży produktów tytoniowych oraz grozi poważnymi konsekwencjami biznesowymi dla całej branży w Polsce, począwszy od plantatorów, po producentów, po łańcuch dostaw i partnerów biznesowych – dystrybucję, detalistów, handel czy logistykę.

Funkcjonowanie tzw. „mapy drogowej” podwyżek było dotychczas pozytywnie oceniane przez Ministerstwo Finansów – w tym również przez urzędującego Ministra Finansów, Pana Andrzeja Domańskiego – jeszcze w lipcu 2024 roku. Mapa drogowa gwarantowała stabilny, długoterminowy i pewny wzrost wpływów z akcyzy do budżetu państwa, a przedsiębiorcom przewidywalność działań biznesowych oraz inwestycyjnych. Tym samym, rozwiązanie to niwelowało niebezpieczeństwo zwiększenia się szarej strefy obrotu produktami tytoniowymi.

Jak niestety widać, historia drastycznych podwyżek podatku akcyzowego w Polsce na wyroby tytoniowe w latach 2012-2015 oraz horrendalny rozrost szarej strefy do niemal 20%, połączony ze spadkiem dochodów do budżetu państwa w tamtym czasie, nie nauczyło niczego obecnych decydentów politycznych ani Ministerstwa Finansów. **Zaskakujące jest, że obecni przedstawiciele władz fiskalnych zamierzają powtórzyć dokładnie ten sam scenariusz, fundując całą branżę tytoniowej w Polsce niepewnością, brak stabilności prawa, niewyobrażalne obciążenia fiskalne oraz chaos na rynku** – zarówno w aspekcie możliwych zachowań polskich konsumentów, tak jak i w „przyziemnych” tematach jak dodatkowe, skomplikowane techniczne czy administracyjne formalności.

Taka polityka wobec biznesu jest ewidentnym zaprzeczeniem jakiegokolwiek przyzwoitości, uczciwości czy konstruktywnego dialogu pomiędzy władzami publicznymi a przedsiębiorstwami. Tym bardziej zaskakuje nagła i niespodziewana propozycja podwyżek Ministerstwa Finansów, gdyż jeszcze nie tak dawno koalicja rządząca miała na swoich sztandarach piękne hasła współpracy i rozmowy z biznesem w Polsce.

Postulujemy zaprzestania prac nad wysokimi podwyżkami podatku akcyzowego oraz utrzymanie w mocy obowiązującej mapy drogowej na lata 2023-2027.

a) Papierosy

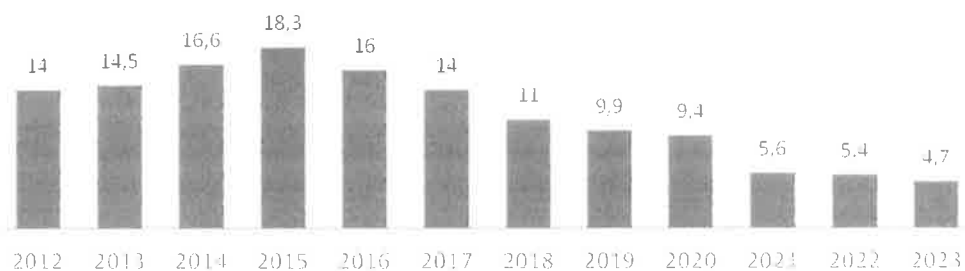
Według nowej propozycji Ministerstwa, skumulowana podwyżka akcyzy na papierosy w latach 2022-2027 wyniesie 109%.

Nieprawdą jest przekazywana non stop w „przekazach” medialnych, jak i w dokumentach legislacyjnych Ministerstwa Finansów, informacja o przesadnej dostępności ekonomicznej wyrobów tytoniowych w Polsce. Zdanie to powtarzane jak mantra jest manipulacją niepopartą twardymi liczbami. Zważywszy na obiektywne czynniki, Polacy muszą przeznaczyć zdecydowanie większy procent swojego dziennego dochodu rozporządzalnego na średnią cenę paczki papierosów, niż ma to miejsce w większości krajów Unii Europejskiej takich jak m.in. Niemcy, Hiszpania, Włochy, Holandia, Austria czy Luksemburg, Litwa i Szwecja.

W naszej ocenie, w obliczu tak drakońskich podwyżek podatku akcyzowego, wzrost szarej strefy produktów tytoniowych w Polsce stanie się smutnym faktem. Tym bardziej zdumiewa, że dzieje się to w sytuacji, gdy Polska po wielu latach racjonalnej i przewidywalnej polityki akcyzowej osiągnęła rekordowy i wyróżniający się pozytywnie na tle innych krajów Unii Europejskiej poziom nielegalnego handlu

w wysokości zaledwie 4,7%!

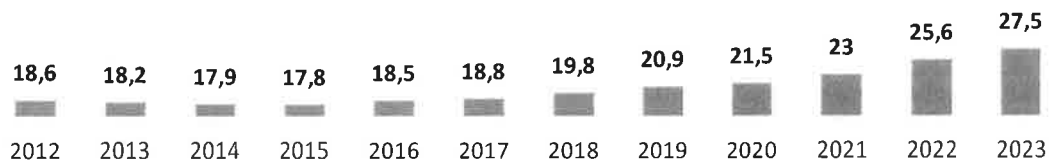
Udział nielegalnych papierosów w polskim rynku (%)

(źródło – Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego)

Bardziej interesujący wydaje się także poziom wpływów do budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych. Ostatnie lata pokazały jak racjonalna, przemyślana i stabilna polityka akcyzowa prowadzi do systematycznego zwiększania się dochodów. Nowa propozycja zatrzyma ten trend wzrostowy i cofnie branżę tytoniową dokładnie do sytuacji sprzed kilku lat – ani nie zostanie osiągnięty cel tej zmiany, ani nie będzie wyższych wpływów do budżetu, a szara strefa wzrośnie.

Wpływy budżetu państwa z tytułu akcyzy od wyrobów tytoniowych (w mld zł)

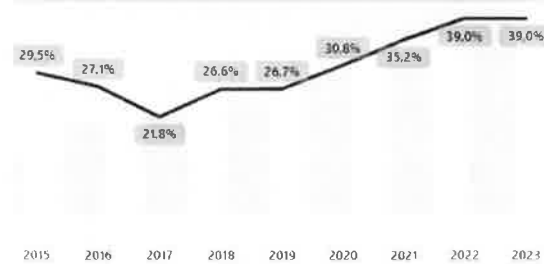

(źródło – Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego)

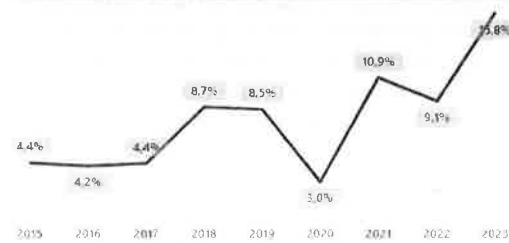
Istnieją bardzo szczegółowe wyliczenia pokazujące że w takich krajach Unii Europejskiej jak Francja, Czechy, Litwa czy Węgry w momencie, gdy zostały wprowadzone skokowe i wysokie podwyżki akcyzy, kraje te mierzą się obecnie z niekontrolowanym wzrostem szarej strefy oraz odpływem konsumentów od legalnych źródeł zakupu. Jak zatem możliwe, że podobne decyzje zapadają w Polsce, która takie doświadczenia z 2015 roku ma już za sobą?

Oto kilka przykładów (źródło: KSPT).

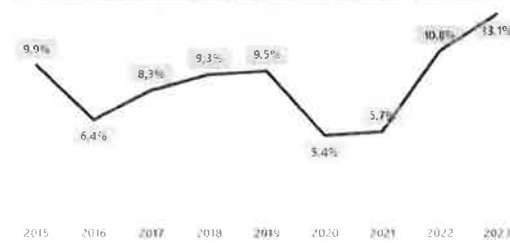
Francja		
Podwyżki akcyzy		
2021	2022	2023
1%	0,2%	7,1%

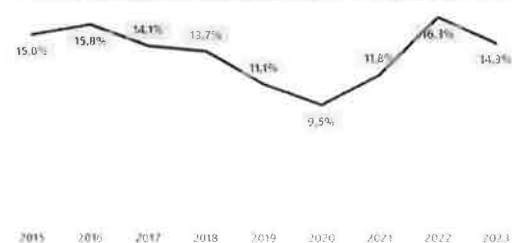
Czechy		
Podwyżki akcyzy		
2021	2022	2023
11,2%	5%	4,8%

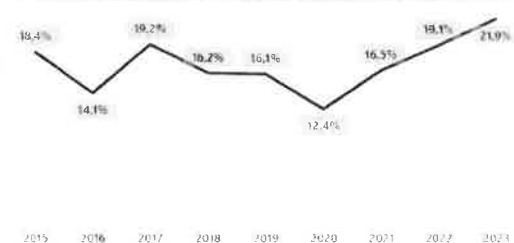
Węgry		
Podwyżki akcyzy		
2021	2022	2023
20,9%	6,9%	6,1%

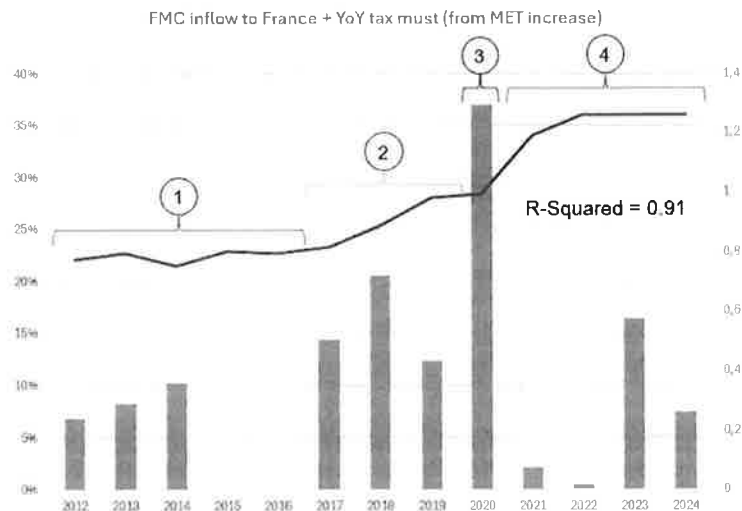
Estonia		
Podwyżki akcyzy		
2021	2022	2023
5,6%	5,5%	5,5%

Finlandia		
Podwyżki akcyzy		
2021	2022	2023
8,9%	9,3%	8,5%

Warto pochylić się zwłaszcza nad jednym przykładem państwa Unii Europejskiej, który boleśnie odczuwa skutki prowadzenia nieracjonalnej polityki akcyzowej. **Zachodzi bowiem silna korelacja między wysokimi podwyżkami akcyzy a poziomem przemytu we Francji - obecnie 36% konsumpcji papierosów stanowi konsumpcja bezakcyzowa, napędzana przemytem z krajów sąsiednich.**

(źródło: obliczenia własne Imperial Brands)

Z diagramu należy wysnuć następujące wnioski:

1. Okres umiarkowanej presji akcyzowej (rok do roku) między 2012 a 2016 rokiem utrzymywał przemysł na poziomie poniżej 25% całkowitej wartości
2. Rządowy plan podniesienia cen w latach 2017-2020 spowodował wzrost wysokości przemytu
3. Doprowadziło to do dwóch bardzo dużych podwyżek w 2020 roku, co jeszcze bardziej wzmocniło nielegalny handel
4. Powrót do umiarkowanych poziomów akcyzy w 2021 roku doprowadził do stabilizacji wielkości przemytu, jednak nadal pozostaje na podwyższonym poziomie w porównaniu do lat sprzed 2017 roku, ponieważ konsumenci nie wracają do legalnych źródeł zakupu, jeśli mają nadal dostęp do niższych cen, głównie w szarej strefie.

Kontynuując, ważnym aspektem, który jest absolutnie niezauważalny w propozycji i wyliczeniach Ministerstwa Finansów jest wpływ handlu przygranicznego między Polską a Niemcami oraz Czechami.

Dynamika przepływów granicznych z Polską (omawiamy w tym momencie tylko wyroby tytoniowe i tradycyjne papierosy) jest obecnie "zrównoważona", dotyczy to zarówno odpływu polskich towarów do Niemiec i Czech, jak i napływu ukraińskich/białoruskich produktów do Polski. Przepływy napędzane są niższą ceną do Niemiec i Czech (o ok. 2 euro) oraz wyższą ceną (o ok. 2 euro) do Ukrainy i Białorusi.

Przewidywana zmiana w podatku akcyzowym w przypadku papierosów zmniejszy lukę cenową w stosunku do Niemiec oraz Czech o 15%, co siłą rzeczy przełoży się na znaczne spadki sprzedażowe produktów oraz brak spodziewanych przychodów do budżetu państwa. Co istotne, luka cenowa do krajów spoza UE wzrośnie jednocześnie o około 50%!

Oto prognoza na podstawie obliczeń Imperial Tobacco.

Obecna sytuacja w 2024 roku

Sytuacja po zmianach w 2025 roku

Co więcej, szacunki wewnętrzne naszej firmy pokazują, że wolumen sprzedaży papierosów z Polski może spaść poniżej 2 mld sztuk do 2027 r. Oznacza to skumulowane ryzyko dla przychodów do budżetu państwa w wysokości 4,6 mld złotych w latach 2025-2027. Równocześnie, napływ produktów do Polski ze Wschodu może osiągnąć 5,5 mld sztuk do 2027 r., co z kolei przekłada się na skumulowaną stratę 6,9 mld złotych w latach 2025-2027.

W połączeniu, delta w prognozach poboru wpływów z podatku akcyzowego stanowi ujemną zmianę w wysokości 11,5 mld złotych w latach 2025-2027.

Ponadto, trudno nie przytoczyć wypowiedzi przedstawicieli OBR (Biura Odpowiedzialności Budżetowej Wielkiej Brytanii). To oficjalny i niezależny organ nadzoru fiskalnego, który publicznie przyznał, że "stawka celna na papierosy jest poza szczytem 'krzywej Laffera'" i że "wpływ wyższej stawki celnej nie jest już wystarczający, aby zrównoważyć spadającą konsumpcję". W styczniu 2024r. Richard Hughes, szef OBR, powiedział Komisji Spraw Gospodarczych Izby Lordów, że "istnieją pewne elementy systemu podatkowego [w tym tytoń], które same w sobie nie są zrównoważone".

"Podwyżki akcyzy na wyroby tytoniowe przynoszą znacznie mniejsze dochody, niż można by oczekiwać na podstawie statycznej kalkulacji kosztów. Jak wyjaśniliśmy w naszym EFO z października 2021 r., dynamiczny efekt wzrostu cła jest tak duży, że zakłada się, że około 80% statycznego dochodu zostanie utracone w wyniku reakcji behawioralnej. Rzeczywiście, dowody sugerują, że stawka celna na papierosy znajduje się poza szczytem "krzywej Laffera", czyli stawki podatkowej maksymalizującej przychody. Ten rodzaj reakcji behawioralnej uwzględniamy poprzez zastosowanie elastyczności cenowej popytu, która szacuje wpływ wyższego cła na konsumpcję papierosów, ale także popyt na produkty pokrewne, takie jak tytoń skręcany ręcznie, a także zachętę do przejścia na alternatywnych dostawców, takich jak ci na nielegalnym rynku".¹

Dodatkowo, warto powołać się na sytuację w Irlandii. W lipcu 2023 roku Ministerstwo Finansów opublikowało dokument Tax Strategy Group Papers. Są to oficjalne dokumenty, które zawierają "porady i przemyślenia" urzędników służby cywilnej i doradców, które minister może wziąć pod uwagę przy opracowywaniu budżetu.

Dział zajmujący się przychodami wyraził pogląd, że: „(...) podwyżki akcyzy mogą nie prowadzić do zwiększenia zysków, ponieważ wyższe ceny papierosów w Irlandii mogą zmniejszyć popyt ze względu na większe zachęty do zakupu wyrobów

¹ <https://articles.obr.uk/dynamic-scoring-of-policy-measures-in-obr-forecasts/index.html>

tytoniowych nieobjętych irlandzkim podatkiem akcyzowym, a także do zastąpienia ich innymi produktami (...). W związku z tym na powyższe prognozy dotyczące zysków może mieć znaczący wpływ elastyczność popytu. Najnowsza ankieta dotycząca nielegalnych wyrobów tytoniowych z 2023 r. wskazuje, że ponad jedna trzecia paczek papierosów konsumowanych w stanie jest nielegalna lub nieopłacona irlandzkim cłem. W ostatnich latach znaczny wzrost liczby produktów konsumowanych poza zakresem irlandzkiego podatku akcyzowego budzi obawy, że wzrost cen może stanowić większą zachętę do działalności na czarnym rynku. Tendencje te będą kluczowym czynnikiem w kontekście dalszych podwyżek podatków, ponieważ istnieje ryzyko znacznego spadku wpływów do skarbu państwa.”²

b) Tytoń do palenia

Według nowej propozycji Ministerstwa, skumulowana podwyżka akcyzy na tytoń do palenia w latach 2022-2027 wyniesie 165%.

Argument rządu dotyczący względnej przystępności cenowej jest naszym zdaniem założeniem błędnym, bo pomimo wzrostu dochodów w Polsce, inflacja pozostaje wysoka, a dochód rozporządzalny w Polsce znajduje się pod znaczną presją.

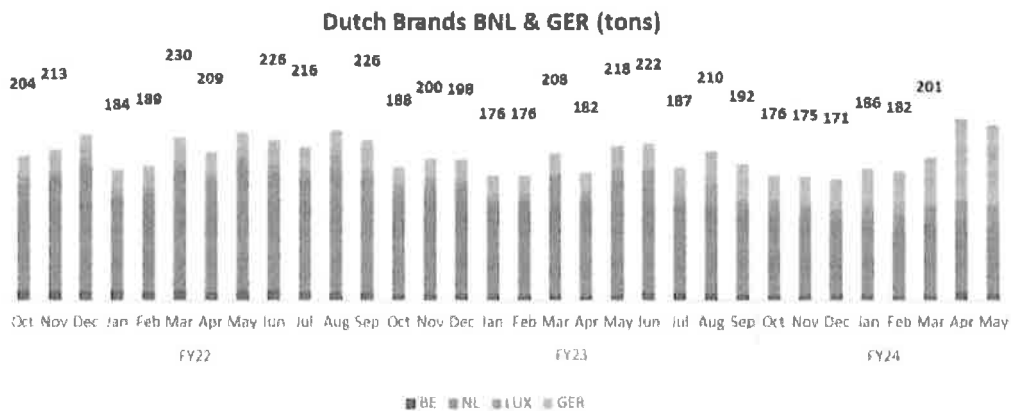
Nierealistycznie wysokie poziomy akcyzy - jak w przypadku propozycji Ministerstwa Finansów - tworzą nielegalny rynek wyrobów tytoniowych, o czym świadczą doświadczenia innych państw członkowskich. **Co istotniejsze, szara strefa jest znacznie bardziej widoczna w tych państwach członkowskich, które nie zezwalają na wystarczające zróżnicowanie poziomu akcyzy między papierosami a tytoniem do palenia** Ta kategoria produktowa ma bowiem strategiczne znaczenie dla legalnego rynku i mniej zamożnych konsumentów - od wielu lat uważa się, że to tzw. bufor pomiędzy drogimi papierosami a szarą strefą.

Ryzyko to jest jeszcze większe, jeśli poziom opodatkowania tytoniu do palenia jest zbliżony do poziomu opodatkowania papierosów. Zmniejszenie tej różnicy podatkowej stworzy podatny grunt dla nielegalnych handlarzy, powodując erozję całego systemu, zagrażając dochodom państwa oraz ich przewidywalności.

Mocnym przykładem nieodpowiedzialnej polityki akcyzowej w przypadku tytoniu do palenia jest Holandia. Wzrost akcyzy o 21% na papierosy i 35% na tytoń do palenia w 2023 roku spowodował nic innego jak napływ produktów z krajów ościennych oraz zachwiał stabilność konsumpcji krajowej.

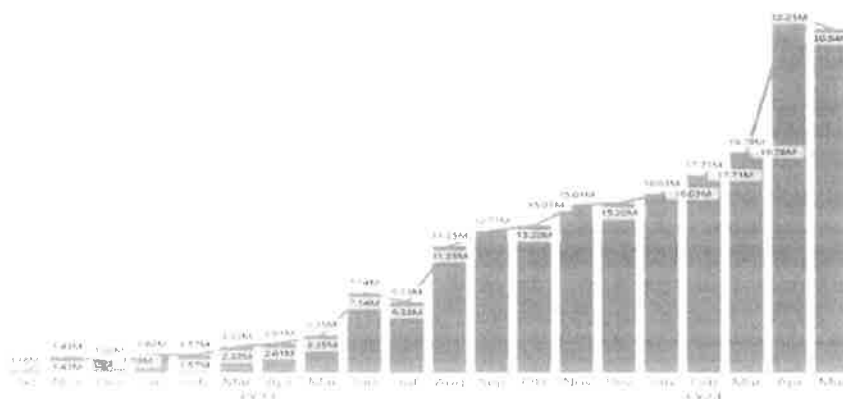
Poniższy wykres (*źródło: dane własne Imperial Brands*) wskazuje ewolucję i wzrost wolumenów holenderskich marek RYO tytoniu do palenia (w tonach) w latach 2022-2024. Można zaobserwować wyraźny spadek wolumenów w Holandii, z wyraźnym przesunięciem zakupów do Niemiec (kolor żółty na wykresie).

² <https://www.gov.ie/pdf/?file=https://assets.gov.ie/263927/1b959fd5-bd61-4caf-b467-83f1f0257d8a.pdf#page=null>

Co więcej, w kwietniu 2024 r. Holandia podniosła akcyzę na papierosy o 33% i o 60% na drobno krojony tytoń, gospodarując przy tym jedynie dodatkowymi wpływami z podatku akcyzowego na wyroby tytoniowe rzędu ok. 300 milionów euro (tym samym uwzględniając już konsumentów, którzy zaczęli korzystać z tańszych i potencjalnie nieopodatkowanych alternatyw). Rzeczywistość okazała się jednak jeszcze gorsza: przez okres zaledwie 3 miesięcy, od maja do lipca 2024 roku, rząd pobrał 71,2 miliona euro mniej niż miało to miejsce w tym samym okresie rok wcześniej.³

Natomiast poniższy diagram (źródło: dane własne Imperial Brands) wskazuje jak zwiększyły się gwałtownie zakupy marek holenderskich tytoniu do palenia w Niemczech, które zostały największym beneficjentem drastycznej polityki akcyzowej Holandii.

Konkludując, w przypadku tytoniu do palenia, którego ceny w Polsce mogą wzrosnąć po planowanych zmianach nawet o 20%, może być tylko jedna konkluzja – spadek nawet dwucyfrowy całej legalnej kategorii na rynku oraz odejście konsumentów do szarej strefy.

Tak drastyczne podniesienie opodatkowania wyrobów tytoniowych sprawi, że ich

³ Dane i materiał ze źródeł ESTA (Europejskie Stowarzyszenie Tytoniu do Palenia) oraz

palenie w Polsce będzie droższe niż w 19 krajach członkowskich UE (oznaczać też będzie, że opodatkowanie drobno krojonego tytoniu w Polsce będzie ok. 50% wyższe niż obecna średnia we wszystkich sąsiadujących z nią krajów członkowskich UE), ignorując realia dostępnego do dyspozycji polskich konsumentów dochodu. Zgodnie z Oceną Skutków Regulacji, proponowane rozwiązanie ma doprowadzić do osiągnięcia ceny detalicznej ok. 56 PLN za paczkę o wadze 50 g.

To 58% maksymalnego dziennego dochodu do dyspozycji jednego kwartyla populacji (tego, który z największym prawdopodobieństwem pali drobno krojony tytoń) oraz ponad 8% ich tygodniowego dochodu do dyspozycji. Wynikiem takiego rozwiązania będzie jedynie zmuszenie konsumentów do znalezienia tańszej alternatywy źródła pozyskiwania dla siebie wyrobów tytoniowych innymi kanałami, w tym nielegalnymi. Na niektórych europejskich rynkach, jak Irlandia i Zjednoczone Królestwo, naniesienie na drobno krojony tytoń zaporowych cen nie tylko przyczyniło się do wzrostu nielegalnej sprzedaży papierosów, ale zapoczątkowało też nową formę nielegalnego handlu: nielegalnie ścinanego tytoniu.⁴

Konkludując, postulujemy, aby Ministerstwo zachowało dotychczasowe rozsądne podejście w stosunku do tej kategorii wyrobów tytoniowych i utrzymało w mocy zaplanowane podwyżki w tzw. mapie drogowej w wysokości 10% co roku.

2. Propozycja wzrostu stawek podatku akcyzowego od produktów nowej generacji: podgrzewanego tytoniu i e-papierosów

a) Podgrzewany tytoń, wyroby nowatorskie

Jak wskazano powyżej, obawy spółki budzi fakt polskie władze zamierzają odejść od wcześniej ustalonego kalendarza podwyżek akcyzy, wprowadzonego na lata 2023–2027. Zgodnie z propozycją znaczące korekty mapy akcyzowej utrudniają przewidywalność biznesu i będą miały negatywny wpływ na dochody budżetowe (ze względu na zmniejszającą się różnicę cen w stosunku do Niemiec i Czech oraz pogłębioną przez rosnącą różnicę cen w stosunku do Białorusi i Rosji). Takie szybkie, ale istotne zmiany, które znacznie wykraczają poza stawki ustanowione w 2022 r., są sprzeczne z zasadami poprawnej legislacji i będą miały wpływ na przyszłe wybory inwestycyjne naszej branży – także w zakresie m.in. tzw. produktów nowej generacji – jak i innych.

Jednakże spośród propozycji przedstawionych przez władze fiskalne, spółka uważa, że skala podwyżki planowana dla wyrobów nowatorskich będzie najmniej szkodliwa.

Biorąc pod uwagę obecne różnice w akcyzie i cenach pomiędzy papierosami i wyrobami nowatorskimi, teoretyczna rezerwa fiskalna na podwyżkę akcyzy w tej kategorii o 50% w roku 2025 jest oczywista. Propozycję dotyczącą podwyżek o + 50% + 20% + 15% można zasadniczo zastosować bez istotnego wpływu na dostępność cenową dla konsumentów, a tym samym kontynuować wsparcie państwa dla palaczy, którzy chcą przejść na potencjalnie mniej szkodliwe produkty. Jednocześnie, wzrost akcyzy na wyroby nowatorskie w pewnym stopniu przyczyniłby się do zneutralizowania przewidywanego znacznego spadku poboru dochodów, który obecnie prognozujemy, biorąc pod uwagę przewidywany wpływ cen na tytoń do palenia i papierosy na handel z krajami sąsiadującymi.

Jeżeli władze polskie dojdą do wniosku, że pomimo zastrzeżeń przedstawionych w

⁴ Dane i materiał ze źródeł ESTA (Europejskie Stowarzyszenie Tytoniu do Palenia) oraz Eurostat – Podział dochodów przez kwantyle (górną wartość progowa).

niniejszym wniosku, wymagany jest pewien stopień dostosowania do obecnego kalendarza akcyzowego, wówczas spółka zachęcałaby przynajmniej do wykorzystania tej okazji w celu „zerwania powiązania” pomiędzy cenami tytoniu do palenia oraz akcyzy na wyroby nowatorskie.

Ta niespotykana konstrukcja dotycząca podatku akcyzowego pozostaje wyjątkowa w UE i zostanie wykluczona po zharmonizowaniu traktowania wyrobów nowatorskich w zakresie podatku akcyzowego w ramach zbliżającej się rewizji Dyrektywy 2011/64. Wzywamy polskie władze, aby już teraz poświęciły należytą uwagę tej kwestii, zanim zostaną do tego zmuszone przez ustawodawstwo unijne.

Równocześnie, pragniemy zaznaczyć, że **niezrozumiały jest pomysł nałożenia podatku akcyzowego od urządzeń podgrzewanego tytoniu.** Takie rozwiązanie nie funkcjonuje w żadnym kraju europejskim oraz nie opiera się na żadnych podstawach merytorycznych - Ministerstwo nie wyjaśniło bowiem dlaczego akurat urządzenia do podgrzewanego tytoniu zostały „włączone” do nowych regulacji akcyzowych. Apelujemy o zaprzestanie prac nad tym rozwiązaniem.

b) E-papierosy

Pomysł podwyżki o 75% stawki podatku akcyzowego na kategorii e-papierosów jest nie tylko szokujący, ale wydaje się zamierzonym działaniem skierowanym na likwidację tej kategorii produktowej w Polsce. Jest to o tyle nieprzemysłane i niezrozumiałe, w sytuacji gdy polskie służby fiskalne i kontrolne (w tym m.in. KAS) od wielu, wielu lat walczą z szarą strefą e-papierosów, która obecnie wynosi nawet 50% całej produkcji w kraju. Jeszcze nie tak dawno, legalni producenci kilkakrotnie wręcz prosili Ministerstwo o podjęcie bardziej starannych i zdecydowanych czynności, aby zniwelować nielegalny handel e-papierosami, który w najgorszym momencie wynosił na rynku około 90%⁵.

Obecnie zaś, władze fiskalne prezentują autorski pomysł podwyżki tak drastycznej, że aż trudno uwierzyć, że nie liczą się z bardzo realnym końcem legalnego rynku e-papierosów w Polsce oraz historycznym początkiem najgorzej ery w branży nikotynowej, gdy biznes w tym segmencie przejmą kryminaliści i nielegalne organizacje przestępcze. A wszystko to pod płaszczykiem „prohibicyjnych działań”, które mają służyć ochronie zdrowia publicznego Polaków, a zwłaszcza ochrony nieletnich przed spożyciem tych produktów.

Już teraz obserwujemy informacje ze źródeł KAS czy policji polskiej, o przejęciach nielegalnych płynów do e-papierosów w Polsce, o znacznej wartości i ilości⁶.

W naszej ocenie jest to dopiero początek dynamicznego rozwoju szarej strefy e-papierosów, która nie tylko uderzy w legalny polski biznes, doprowadzając do ich bankructwa, ale i przyczyni się do katastrofalnego spadku wpływów budżetowych, oraz – o ironio - znaczącego pogorszenia stanu i ochrony zdrowia dorosłych konsumentów takich produktów.

W tym kontekście dokument z Oceną Skutków Regulacji, zakładający zerową elastyczność cenową takich produktów, wygląda całkowicie nierealistycznie.

Apelujemy, aby Ministerstwo Finansów – uwzględniając obiektywny brak podwyżek podatku akcyzowego na e-papierosy od kilku lat – przyjęło bardziej rozsądną politykę i zaplanowało podwyżki na e-papierosy na niższym poziomie, przykładowo o 20% zamiast 75% w 2025 roku.

⁵ <https://www.forbes.pl/biznes/szara-strefa-ryнку-płynów-do-e-papierosów-na-poziomie-ponad-90-proc/ccgnlxx>

⁶ <https://www.pap.pl/aktualnosci/trzy-osoby-w-tym-16-latek-zatrzymane-za-handel-e-papierosami-bez-polskich-znakow-akcyzy>

3. Podatek akcyzowy od urządzeń: e-papierosów i podgrzewanego tytoniu

Nałożenie akcyzy w wysokości 40 złotych od sztuki na urządzenia jest bezprecedensowe w skali Unii Europejskiej i jest sprzeczne z zasadami rozsądnej i pragmatycznej polityki akcyzowej. Jedynie Rosja (i kilka innych mniej znanych rynków) próbowała nałożyć akcyzę na urządzenia, demonstrując tym samym standardy niespotykane w rozwiniętych gospodarkach czy demokracjach.

Wydaje się, że jest to wyjątkowo nieprzemyślany i nierozsądny instrument, za pomocą którego władze chcą wpłynąć na regulacje w obszarze polityki zdrowotnej, nie fiskalnej. Używanie argumentu o „prohibicyjnym charakterze” zmiany podatkowej jest karkołomne oraz znacznie wykracza poza ramy kształtowania racjonalnej i odpowiedzialnej polityki państwowej.

Taka regulacja wiąże się z ogromną liczbą problemów technicznych i interpretacyjnych, które będą skutkować wielomiesięcznym, albo nawet wieloletnim chaosem na rynku. Poniżej wskazujemy trzy podstawowe problemy, które w zasadzie wykluczają wprowadzenie opodatkowania w proponowanym kształcie:

Po pierwsze, ustawodawca nie przewidział możliwości nałożenia znaków akcyzy na terytorium kraju na nabywane wewnątrzspółnotowo urządzenia do waporyzacji, ani też możliwości jakichkolwiek przemieszczeń takich wyrobów na terytorium kraju przed ich oznaczeniem znakami akcyzy. Jest to bardzo duże utrudnienie dla prowadzenia działalności i ograniczenie logistyczne.

Po drugie, brak stosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy spowoduje „zamrożenie” znacznej ilości środków finansowych w postaci podatku od urządzeń, które nie zostaną jeszcze sprzedane. Co więcej, podatek byłby pobierany również od urządzeń nie przeznaczonych na rynek polski.

Opodatkowanie urządzeń i zapłata akcyzy w momencie importu bez względu na jaki rynek będą one później sprzedawane generuje dodatkowe niewyobrażalne koszty dla zakładu w Polsce i które spółka musi ponieść w momencie importu, a później ewentualnie wnioskować o zwrot zapłaconej akcyzy w przypadku wysyłki towaru na inne rynki. Takie rozwiązanie jest bardzo niekorzystne dla polskich podmiotów i spowoduje przeniesienie jakiegokolwiek działalności gospodarczej w zakresie urządzeń do waporyzacji za granice Polski.

Po trzecie, regulacja nie przewiduje żadnych rozwiązań pozwalających na nabywanie urządzeń testowych, próbek i przemieszczanie urządzeń w podobnych sytuacjach. W zasadzie uniemożliwia to działalność produkcyjną i wdrożeniową.

Pragniemy również podnieść, że zgodnie z naszą analizą prawną, sam fakt nałożenia znaków akcyzy na urządzenia do podgrzewanego tytoniu oraz e-papierosów powinien być poddany procedurze notyfikacji do Komisji Europejskiej. W naszej ocenie wprowadzenie obowiązku oznaczania urządzeń do waporyzacji znakami akcyzy powinno zostać notyfikowane jako przepis techniczny w rozumieniu Dyrektywy 2015/1535. Zgodnie z art. 1 tej dyrektywy, „specyfikacja techniczna”, podlegająca obowiązkowi notyfikacji oznacza: „specyfikację zawartą w dokumencie, który opisuje wymagane cechy produktu, takie jak: poziom jakości, wydajności, bezpieczeństwa lub wymiary, włącznie z wymaganiami mającymi zastosowanie do produktu w zakresie nazwy, pod jaką jest sprzedawany, terminologii, symboli, badań i metod badania, **opakowania, oznakowania**

i etykietowania oraz procedur oceny zgodności". W świetle powyższego, obowiązek oznaczania znakami akcyzy określonych rodzajów produktów stanowi specyfikację techniczną.

Jednocześnie, zdajemy sobie sprawę z sytuacji oraz celów tej zmiany w zakresie jednorazowych e-papierosów i proponujemy, aby podatkiem akcyzowym objąć jedynie urządzenia na tę kategorię produktów, wyłączając urządzenia do podgrzewanego tytoniu oraz e-papierosów wielokrotnego użytku.

Takie rozwiązanie nie wymaga wprowadzania dodatkowego – niezharmonizowanego – systemu opodatkowania i nie wiąże się z negatywnymi konsekwencjami dla rynku i stabilności branży, jak i nie wzbudzi kontrowersji legislacyjnych. **Wystarczające jest wprowadzenie dodatkowego podatku w wysokości 40 zł pobieranego na moment zakończenia procedury zawieszenia poboru akcyzy od płynu od papierosów elektronicznych, sprzedawanego razem z urządzeniem.**

4. Uwagi dotyczące znaków akcyzy

W pierwszej kolejności zwracamy uwagę, że konsultowany akt prawny został przedstawiony bez chociażby wstępnego projektu kluczowego aktu podstawowego, czyli rozporządzenia w sprawie znaków akcyzy. Tymczasem w dużej części to od rozwiązań tego aktu zależy praktyczne funkcjonowanie systemu akcyzy od urządzeń do waporyzacji.

Na chwilę obecną, ustawodawca nie określił jeszcze zatem – chociażby wstępnie – jak mają wyglądać i być nakładane znaki akcyzy, jaki będzie koszt podatkowych i legalizacyjnych znaków akcyzy, jak zostanie rozwiązane nakładanie znaków na urządzenia nietypowe. Biorąc pod uwagę terminy wejścia w życie przewidziane w projektowanej regulacji, brak przedstawienia takich rozwiązań stawia pod jeszcze większym znakiem zapytania możliwość ich realizacji przez podmioty gospodarcze.

Zwracamy uwagę, że zgodnie z projektem, legalizacyjne znaki akcyzy musi nałożyć każdy posiadacz urządzeń w obrocie, a więc również sprzedawcy detaliczni. Jest to ogromna operacja logistyczna, która w naszej ocenie nie jest możliwa do wykonania w planowanych terminach.

Termin wejścia przepisów w życie rodzi jeszcze jeden istotny problem praktyczny. Mianowicie, zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, spółka składa ostateczną zmianę wstępnego zapotrzebowania na znaki akcyzy z nadrukowanym bieżącym rokiem wytworzenia na wyroby tytoniowe do 30 września. Jeżeli zmiana jest składana po dniu 1 września, nie może przekraczać 5% ilości zamówienia zawartego w ostatniej zmianie wstępnego zapotrzebowania.

W obecnej niepewnej sytuacji regulacyjnej oraz nagle wywołanym tematem zmian przepisów o podatku akcyzowym, nie jesteśmy w stanie określić już w sierpniu ostatecznego zapotrzebowania na znaki akcyzy z nadrukowanym rokiem wytworzenia 2024. Nie wiemy, od kiedy będziemy mogli wprowadzać do obrotu wyroby ze znakami akcyzy z nadrukowanym rokiem wytworzenia 2025, bo nie jesteśmy w stanie dowiedzieć się jakie przepisy będą obowiązywać dla sprzedaży w styczniu i lutym czyli już de facto za 4 miesiące! Produkcja na ten okres rozpoczyna się w przypadku naszej spółki, już w listopadzie/grudniu 2024 roku, a my nie mamy żadnej wiedzy ani wytycznych regulacyjnych jaki rok nadrukowany powinny mieć banderole używane do tych produkcji.

Idąc dalej tym przykładem, w praktyce, opierając się na obecnie obowiązujących

przepisach, może zdarzyć się taka sytuacja, że firma złoży ostateczne zapotrzebowanie na banderole 2024, które może okazać się istotnie za niskie. Jeśli w życie wejdą nowe przepisy, spółka nie będzie miała do swojej dyspozycji banderol z oznaczeniem „2024 rok” na produkcję pokrywającą popyt w styczniu i lutym 2025 rok. Złożenie korekt do zapotrzebowania po 1 września br. jest ograniczone czasowo (do 30 września) i ilościowo (nie może przekraczać 5% ilości zamówienia zawartego w ostatniej zmianie wstępnego zapotrzebowania) i nie stworzy firmie elastycznej możliwości dostosowania się do nowych przepisów (o ile już wejdą w życie). Zmiana przepisów akcyzowych jest wprowadzana ze zbyt małym wyprzedzeniem, aby skutecznie dostosować się do niej zarówno organizacyjnie jak i administracyjnie.

Taki brak pewności, przewidywalności i elementarnego szacunku dla funkcjonowania firm wyraźnie pokazuje, jak bardzo zmiany są nieprofesjonalnie przygotowane przez Ministerstwo, które nie umie holistycznie przewidzieć konwencji dla graczy i spółek w tak skomplikowanej oraz kompleksowej branży, jaką jest rynek tytoniowy w Polsce.

Ponadto, kłopotliwa jest niepewność i ignorancja Ministerstwa w zakresie regulacji o dodatkowych, nowych kosztach dla przedsiębiorców. Przyszły koszt banderol legalizacyjnych, w szczególności na urządzenia do waporyzacji, nie jest określony, co utrudnia jakiegokolwiek finansowe i biznesowe planowanie wydatków spółki.

Co więcej, w projekcie przewidziano rozwiązanie, zgodnie z którym urządzenia do waporyzacji zawierające płyn do papierosów elektronicznych albo wyroby nowatorskie powinny być oznaczone dwoma znakami akcyzy tj. znakiem akcyzy dla urządzenia do waporyzacji oraz znakiem akcyzy dla płynu do papierosów elektronicznych albo wyrobów nowatorskich.

Według naszej spółki, takie rozwiązanie wydaje się niewłaściwe. Dla tego rodzaju wyrobów powinien zostać przewidziany jeden znak akcyzy. Dodatkowo należy mieć na uwadze, że znaki akcyzy dla urządzeń do waporyzacji będą miały inny termin ważności niż znaki akcyzy na wyroby nowatorskie czy na płyny do papierosów elektronicznych. To spowoduje, że w przypadku wprowadzenia tych regulacji w proponowanych kształcie będzie dochodziło do konieczności oznaczania legalizacyjnymi znakami akcyzy takich urządzeń, ze względu na upływ terminu ważności znaku akcyzy na wyroby nowatorskie albo na płyny do papierosów elektronicznych. **Wydaje się to absolutnie niepotrzebnym, dodatkowym obciążeniem dla przedsiębiorców, podczas gdy efekt i realizacja celu tej zmiany mogą być znikome.**

Dodatkowo, przedkładamy uwagę nie związaną z proponowaną zmianą, ale z obecnymi przepisami nakazującymi już w sierpniu i wrześniu dokonać ostatecznych korekt wstępnego zapotrzebowania na znaki akcyzy z nadrukowanym bieżącym rokiem wytworzenia. Takie terminy dają zbyt mało czasu na określenie ostatecznej wielkości popytu w danym roku i tworzą zagrożenie dla stabilności produkcji i sprzedaży. Optymalnie byłoby te terminy opóźnić (na przykład o 1 miesiąc), tworząc miejsce do dostosowania zapotrzebowania na banderole z nadrukowanym bieżącym rokiem, do aktualniejszych prognoz.

5. Uwagi do terminu wejścia w życie nowych zmian w podatku akcyzowym

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r, z wyjątkiem art. 4, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2024 r.

Proponowany termin wejścia w życie przepisów jest stanowczo i bezapelacyjnie niemożliwy do zrealizowania dla podmiotów biznesowych, których ma dotyczyć.

Projekt został zapowiedziany na początku lipca br., a skierowany do 14 dniowych konsultacji dnia 2 sierpnia br. Oznacza to, że projekt trafi pod obrady Sejmu nie szybciej niż 11 września br. W związku z tym okres *vacatio legis* będzie wynosił **maksymalnie** – zakładając poważne naruszenia Regulaminu Sejmu, brak uwag ze strony Senatu i procedowanie Kancelarii Prezydenta RP – **niecałe 3 miesiące**. Wyższe stawki podatku akcyzowego mają zostać wprowadzone z dniem 1 marca 2025 r. Jest to odstępstwo od przyjętej zasady zmian w podatkach akcyzowych z początkiem roku kalendarzowego, jak ma to miejsce w przypadku innych towarów objętych podatkiem akcyzowym.

Termin 1 marca 2025 roku jest też rażąco nierealistyczny, może negatywnie wpłynąć nie tylko na samych producentów wyrobów tytoniowych, ale także partnerów handlowych – dystrybutorów, hurtowników i detalistów, których w Polsce funkcjonuje blisko 100 000. Tak istotna regulacja ingerująca w rynek oraz wolny obrót produktami wymaga znacznie dłuższego czasu przejściowego.

Odstępstwo od mapy drogowej podwyżek godzi w konstytucyjną zasadę ochrony interesów w toku. Plany logistyczne, a także szacunki finansowe przedsiębiorców były sporządzane z uwzględnieniem podwyżek wynikających z obecnie obowiązujących przepisów, które miały pozostać w mocy do 2027 r. Wzrost akcyzy, a także wprowadzenie opłaty od urządzenia w przypadku wyrobów nowatorskich i e-papierosów oznacza dla przedsiębiorców spadek popytu, kosztem rozwoju szarej strefy. Oznacza to, że poczynione już plany będą musiały ulec szybkiej zmianie, a tym samym przedsiębiorcy poniosą znaczne straty.

Tak szybkie zmiany to nie tylko złamanie obietnic wyborczych o pewności przepisów dotyczących przedsiębiorców, ale przede wszystkim złamanie fundamentalnej zasady pewności i zaufania wobec prawa oraz państwa polskiego.

Imperial Tobacco Polska S.A. wnosi o przesunięcie terminu wejścia w życie nowych regulacji, ustanawiając datę 1 lipca 2025 roku jako początku ewentualnego obowiązywania nowej tzw. mapy drogowej, zarówno dotyczącej stawek podatku akcyzowego oraz przepisów o nakładaniu znaków akcyzy. Spełni to wymogi zachowania co najmniej 6-miesięcznego terminu *vacatio legis* dla zmian podatkowych oraz pozwoli firmom oraz ich partnerom z branży tytoniowej dostosować się to tak znaczących, fundamentalnie nowych modyfikacji na rynku.

Zwracamy się z prośbą o uwzględnienie naszego stanowiska w toku dalszych prac legislacyjnych.

Równocześnie wyrażamy zainteresowanie dalszymi pracami nad tym projektem.

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY

1.	Aktualny odpis z KRS
----	----------------------

E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dokonanego dnia .....

(podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)

F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Podpis
Tomasz Włodarczak	14 sierpnia 2024 roku	
Bojan Stoevski	14 sierpnia 2024 roku	

G. KLAUZULA ODOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAŃ

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

(podpis)

*Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa - treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.

** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22-08-2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw Dz. U. Nr 181, poz.1080) w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.
2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.
3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.
4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

